

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/115/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3515209224
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3515209224.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: O. E., bytom J. XXX, o zaplatenie 465,02 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12C/400/2015-63 zo dňa 17. augusta 2017, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavrel dňa 23.05.2012 Zmluvu o úvere č. 7108829. Právny vzťah založený touto zmluvou posudzoval, s poukazom na charakter účastníkov zmluvy, ako spotrebiteľský vzťah bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka) a na predmetný právny vzťah medzi stranami aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. Upozornil na to, že keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy bol, v zmysle § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, povinný prihliadnuť na premlčanie ex offo aj bez toho, aby sa žalovaný premlčania dovoľával v zmysle Občianskeho zákonníka. Mal za to, že spornou bola skutočnosť, či prejav vôle právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26.09.2012, v zmysle ktorej „vypovedal“ predmetnú zmluvu ku dňu 20.11.2012, je možné považovať za odstúpenie od zmluvy alebo za vypovedanie zmluvy ako zmluvný dôvod ukončenia vzťahu medzi účastníkmi zmluvy. Súd prvej inštancie prejav právneho predchodcu žalobcu vzhľadom na obsah posúdil a považoval daný prejav vôle za odstúpenie od zmluvy podľa § 48 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že vypovedanie zmluvy v zmysle bodu 12.2 Všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu žalobcu je povahou ustanovením zodpovedajúcim odstúpeniu od zmluvy v zmysle § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ďalej s poukazom na skutočnosť, že právo žalobcu na zaplatenie je právom, ktoré podlieha premlčaniu, skúmal, či došlo ku kvalifikovanému uplynutiu času, teda zániku súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd nemôže premlčané právo priznať. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať svojho práva na súde, a preto súd prvej inštancie preskúmal uplatnený nárok žalobcu z dôvodu vznesenej námietky premlčania. Uplatnenú pohľadávku žalobcu považoval za premlčanú z dôvodu, že ju bolo možné prvýkrát uplatniť dňa 21.11.2012 (t.j. deň nasledujúci po odstúpení od zmluvy a súčasne uplynutí dodatočne určenej lehoty na jednorazové zaplatenie celkovej istiny, po márnom uplynutí ktorej právny predchodca žalobcu vyjadril úmysel pristúpiť k vymáhaniu ním zvoleným spôsobom). Žalobný návrh bol podaný na súde prvej inštancie dňa 21.09.2015 teda po márnom uplynutí 2-ročnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto žalobný návrh zamietol

bez toho, že by ďalej posudzoval vecnú správnosť a opodstatnenosť uplatňovaného premlčaného práva. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 2 CSP. Uzavrel, že žalobu v celom rozsahu z dôvodu premlčania žalobcom uplatneného nároku zamietol, čím by žalovanému ako strane úspešnej vznikol nárok na náhradu trov konania, avšak žalovaný bol v priebehu konania nečinný a zo súdneho spisu nevyplýva, že by žalovanému vznikli trovy konania, a preto mu nepriznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s právnym posúdením danej veci a vyhodnotením otázky premlčania. Poukázal na skutočnosť, že listom zo dňa 26.09.2012 právny predchodca žalobcu zosplatnil poskytnutý úver a vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy do troch dní od jej doručenia. Žalovaný prevzal zosplatnenie dňa 02.10.2012, pričom trojdňová lehota uplynula dňa 05.10.2012. Nasledujúcu deň, t.j. 06.10.2012 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň je od tohto dátumu potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Následne treba prijať záver, že ku dňu podania žaloby (21.09.2015) uplatnený nárok nemožno považovať za premlčaný. Ďalej nesúhlasil s posúdením predčasného zosplatnenia ako odstúpenia od zmluvy, keďže ide o dva rôzne inštitúty, s ktorými zákon spája rôzne následky. Mal za to, že k ukončeniu zmluvy došlo spôsobom dohodnutým zmluvnými stranami v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nebol dôvod prekvalifikovať predmetné podanie na odstúpenie od zmluvy. Uviedol, že zákon o spotrebiteľských úveroch je lex specialis k všeobecnej právnej úprave a ani z Občianskeho zákonníka ani zo zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vyvodit' vylúčenie možnosti aplikácie všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch. Účastníkom právneho úkonu, ktorí rešpektujú dôsledky plynúce z kogentnej špeciálnej úpravy, nemožno uprieť, aby si v medziach daných všeobecnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka dohodli aj taký spôsob zániku ich zmluvného záväzku, ktorý má oporu v platnom práve. Pokiaľ účastníci takúto možnosť využili, je potrebné dôsledok z toho plynúci rešpektovať, a teda nie je dôvod priznávať výpovedi - inštitútu osobitne upravenému v Občianskom zákonníku, účinky odstúpenia. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 17Co/30/2015, sp. zn. 17Co/208/2014 a 5Co/118/2016. Uviedol, že pokiaľ sa súd prvej inštancie nestotožňuje s posúdením predmetného podania ako predčasného zosplatnenia a má za to, že neboli dodržané všetky podmienky, mohol prijať záver, že zmluva nebola predčasne ukončená a k jej ukončeniu došlo až riadnym dobehnutím splatnosti všetkých splátok a následne priznať žalobcovi sumu nepremličaných splátok v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka. V prípade ak by súd prvej inštancie vychádzal zo splatnosti tej ktorej splátky, ku dňu podania žaloby boli nepremličané splátky splatné od 20.10.2012 do 20.05.2017. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že vyhovie žalobe, resp. aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie. Zároveň si vyčísлил a uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 77,95 eur.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

5. Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

6. V preskúmvanej veci je zrejmé, že súd prvej inštancie ako „orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný vziať na zreteľ § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa a prihliadnuť tak na zákonný dôvod, ktorý bránil priznať plnenie požadované žalobou.

7. Dňa 7.2.2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci PL. ÚS 11/2016 vyhlásil nález, podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie, ktoré nie je v súlade s ústavou,

stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

8. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinné a súd prvej inštancie bol povinný toto ustanovenie aplikovať. Napriek tomu nález Ústavného súdu SR treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia s Ústavou SR. Nález ústavného súdu - okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia zákona (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov SR) - predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení ústavy (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia zákona (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito ustanoveniami ústavy). Súdny súd pri rozhodovaní viazaný nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy SR). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými ustanoveniami čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

9. Odvolací súd dáva do pozornosti aj uznesenie (zjednocujúce stanovisko) pléna Ústavného súdu SR z 11. októbra 2006 sp. zn. PLz. ÚS 1/06, kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

10. Aj keď žalobca v odvolaní priamo nenamietal nesprávnosť tohto postupu súdu prvej inštancie (netvrdil, že ex offo prihládanie na premlčanie je v rozpore s ústavou), namietal posúdenie a vyhodnotenie otázky premlčania súdom prvej inštancie, pričom poukázal, že nepremľčané boli spätky splatné od 20.10.2017 do 20.05.2017. Pokiaľ by súd prvej inštancie neaplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., bez vznesenia námietky premlčania druhou stranou by musel vec posúdiť de facto rovnako, ako keby k premlčaniu nedošlo - teda tak, ako tvrdil žalobca v odvolaní (aj keď z iných dôvodov).

11. K posúdeniu prejavu vôle právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26.09.2012 / predžalobná upomienka/ a k odvolacím námietkam žalobcu s tým súvisiacim, odvolací súd uvádza nasledovné:

12. Súd prvej inštancie považoval prejav vôle právneho predchodcu žalobcu zo dňa 26.09.2012, v zmysle ktorej vypovedal predmetnú zmluvu ku dňu 20.11.2012 ako odstúpenie od zmluvy v zmysle ust. § 48 Občianskeho zákonníka. Uzavrel, že vypovedanie zmluvy v zmysle bodu 12.2 Všeobecných obchodných podmienok je povahou ustanovením zodpovedajúcim odstúpeniu od zmluvy. List označený ako predžalobná upomienka posúdil ako „vypovedanie zmluvy“.

13. Odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie s poukazom na ust. § 582 ods.1 Občianskeho zákonníka a § 14 ods. 2 Zákona č. 129/2010 z.Z. o spotrebiteľských úveroch a o iných a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý bol účinný v čase výpovede zmluvy o poskytnutí účelovej pôžičky, nepovažuje predžalobnú upomienku ako vypovedanie zmluvy, resp. za odstúpenie od zmluvy.

14. Výpoveď je jednostranný právny úkon, ktorým dochádza k zrušeniu záväzku založeného zmluvou uzatvorenou na dobu neurčitú, predmetom ktorého je nepretržitá alebo opakovaná činnosť, alebo záväzok zdržať sa určitej činnosti alebo strpieť určitú činnosť. Vypovedať je možné len zmluvu uzavretú na dobu neurčitú. Keďže zmluva o poskytnutí bezúčelovej pôžičky zo dňa 23.05.2012 bola časovo obmedzená, uzavretá na dobu určitú do 05/2017, kedy bola určená splatnosť poslednej splátky, nemožno prihládať na vypovedanie zmluvy.

15. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom závere, že peňažný nárok žalobcu je premlčaný, keď uplatnenú pohľadávku bolo možné prvýkrát uplatniť dňa 21.11.2012/ t.j. deň nasledujúci po odstúpení od zmluvy a súčasne uplynutí dodatočne určenej lehoty na jednorazové zaplatenie celkovej istiny/, pričom návrh bol podaný na súd dňa 21.09.2015, teda po márnom uplynutí 2- ročnej premlčacej doby.

16. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že v rámci spotrebiteľského záväzkového vzťahu právny predchodca žalobcu poskytol žalovanej peňažnú pôžičku, ktorú však žalovaná nesplácala podľa dohodnutých podmienok. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ výzvou z 26.09.2012 označenou ako predžalobná upomienka vyzval žalovanú k okamžitej úhrade všetkých splátok vo výške 713,34 eur najneskôr do 3 dní od doručenia tejto upomienky.

17. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

20. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú dohodnutú splátku k určitému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá OZ viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnuté, prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. V prípade, že sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Obč. zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

21. Z uvedeného potom treba vyvodiť, že veriteľ má právo vymáhať len nezaplatenú splátku a rovnako má právo pri porušovaní povinnosti spočívajúcej v nezaplatení niektorej zo splátok, za splnenia podmienky, že to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené, žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky veriteľovi vyplýva výlučne z ust. § 565 OZ. Súd prvej inštancie však vyššie uvedené skutočnosti neposudzoval, keď uzavrel, že došlo k odstúpeniu od zmluvy.

22. Preto je potrebné zistiť, či právo veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky bolo zmluvnými stranami dohodnuté, či takéto právo veriteľovi vyplynulo zo zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 23.05.2012 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou alebo zo Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej zmluvy o pôžičke. Totiž len v prípade, ak veriteľ má právo vyplývajúce z ust. § 565 OZ oznámiť dlžníkovi, že trvá na zaplatení celej pohľadávky, potom premlčacia doba celého dlhu začína v zmysle § 103 veta druhá OZ plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Súd prvej inštancie opätovne posúdi právny úkon žalobcu zo dňa 26.09.2012 označený ako "predžalobná upomienka".

23. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a § 391 ods. 1 CSP.

24. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi právny úkon žalobcu zo dňa 26.09.2012 poukazom na ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Až po vyhodnotení týchto skutočností sa bude zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku a potom vo veci opätovne rozhodne. Rovnako je potrebné zdôrazniť, že aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. súdom prvej inštancie v danej veci, predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

25. V ďalšom konaní súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), vyvodí z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie o predmete sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu, pričom sa vyporiada aj s námietkami žalobcu, ktoré uviedol v odvolaní.

26. V novom rozhodnutí vo veci samej súd prvej inštancie znova rozhodne o trovách prvoinštančného konania, ako aj o trovách odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).